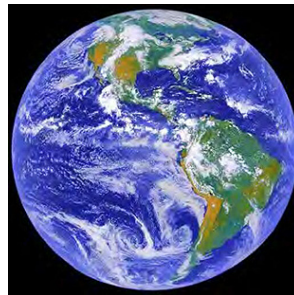

Glossary

High School Level

Physical Setting & Earth Science Glossary

English / Polish

Translation of Physical Setting & Earth Science terms based on the Coursework for Physical Setting & Earth Science Grades 9 to 12.

Word-for-word glossaries are used for testing accommodations for ELL/LEP students

Last Updated: 08/13/09

THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK

Regents of the University

MERRYL H. TISCH, <i>Chancellor</i> , B.A., M.A., Ed.D.	New York
MILTON L. COFIELD, <i>Vice Chancellor</i> , B.S., M.B.A., Ph.D.	Rochester
ROBERT M. BENNETT, <i>Chancellor Emeritus</i> , B.A., M.S.	Tonawanda
SAUL B. COHEN, B.A., M.A., Ph.D.....	New Rochelle
JAMES C. DAWSON, A.A., B.A., M.S., Ph.D.	Plattsburgh
ANTHONY S. BOTTAR, B.A., J.D.	Syracuse
GERALDINE D. CHAPEY, B.A., M.A., Ed.D.	Belle Harbor
HARRY PHILLIPS, 3rd, B.A., M.S.F.S.	Hartsdale
JOSEPH E. BOWMAN, JR., B.A., M.L.S., M.A., M.Ed., Ed.D.....	Albany
JAMES R. TALLON, JR., B.A., M.A.	Binghamton
ROGER TILLES, B.A., J.D.	Great Neck
KAREN BROOKS HOPKINS, B.A., M.F.A.....	Brooklyn
CHARLES R. BENDIT, B.A.	Manhattan
BETTY A. ROSA, B.A., M.S. in Ed., M.S. in Ed., M.Ed., Ed.D.....	Bronx
LESTER W. YOUNG, JR., B.S., M.S., Ed. D.	Oakland Gardens
CHRISTINE D. CEA, B.A., M.A., Ph.D.	Staten Island
WADE S. NORWOOD, B.A.	Rochester

Interim President of the University and Commissioner of Education

CAROLE F. HUXLEY

Senior Deputy Commissioner of Education, P-16

JOHANNA DUNCAN-POITIER

Associate Commissioner for Curriculum and Instructional Support

JEAN STEVENS

Coordinator, Office of Bilingual Education and Foreign language Studies

PEDRO J. RUIZ

Acknowledgements:

The New York State Education Department Glossaries for English Language Learners were reviewed and updated during the 2008-2009 school year. We would like to thank in these efforts the New York State Education Department Language BETACs (Spanish, Asian and Haitian Bilingual Education Technical Assistance Centers), the NYS Office of Curriculum, Instruction and Instructional Technology; the New York City Department of Education Office of English Language Learners, and the NYC Department of Education Translation and Interpretation Unit.

The State Education Department does not discriminate on the basis of age, color, religion, creed, disability, marital status, veteran status, national origin, race, gender, genetic predisposition or carrier status, or sexual orientation in its educational programs, services and activities. Portions of this publication can be made available in a variety of formats, including brail, large print or audio tape, upon request. Inquiries concerning this policy of nondiscrimination should be directed to the Department's Office for Diversity, Ethics, and Access, Room 530, Education Building, Albany, NY 12234.

A

abrasion: wybijanie
absolute age: wiek absolutny
absolute humidity: wilgotność absolutna
absolute zero: zero absolutne
absorption: pochłanianie
acid: kwas
acid rain: kwasny deszcz
acid test: test na kwasowość
actual evapotranspiration: faktyczne odparowanie
adiabatic temperature change: stopniowa zmiana temperatury
aeration: wypełnianie powietrzem
aerobic bacteria: bakteria zużywająca tlen
aerosol: aerozol
air mass: masa powietrza
air pressure: ciśnienie powietrza
alkaline: zasadowe
alluvial fan: osady odłożone przez wodę
altitude: wysokość
anemometer: wiatromierz (siła miatru)
anaerobic bacteria: bakteria beztlenowa
angle of isolation: kąt padania promieni
annual eclipse: roczne zaciemnienie
aphelion: najdalszy punkt od słońca
apogee: najdalszy punkt planety od ziemi
apparent daily motion: wyobrazalny dzienny ruch
apparent magnitude: wyobrazalna wielkość
apparent planetary diameter: wyobrazalna średnica planety
arete: strome zbocze
arid: surowy
ash: popiół
atmosphere: atmosfera
atmospheric pressure: ciśnienie atmosferyczne
atmospheric variables: zmienne atmosferyczne

B

banding: warstwowość
barometer: barometr
barometric pressure: ciśnienie barometryczne
barrier beach: plaża graniczna
basin: zbiornik wodny
bedload: toczenie się po dnie
bedrock: skała macierzysta
bench mark: oznakowanie
boulder: głaz

C

calorie: kaloria
capillary: kapilarny
carbon dating: oznaczanie wieku

celestial object: kosmiczny obiekt
carrying power: siła przenoszenia
cementation: cementowanie
centi: centy
centrifugal force: siła odśrodkowa
chemical weathering: wietrzenie chemiczne
chlorofluorocarbon: chlorofluoro/ węgiel
cirque: pdłokragla wnoka
clay: glina
cleavage: rozwarstwialność
climate: klimat
cloud: chmura
cold: zimno
cold front: zimny front
colloids: koloidy
compound: związek
compression: kompresja
compression wave: fala kompresji
condensation: kondensacja
conduction: kondukcja
conservation of energy: konserwacja energii
continental drift: dryfujące kontynenty
continental plate: płyta kontynentalna
continental climate: klimat kontynentalny
continental tropical air mass: kontynentalna tropikalna masa powietrza
continental shelf: polka kontynentalna
contact metamorphism: metamorfizm kontaktowy

conservation: konserwacja
convection: transmisja ciepła
conventional cell: komórka transmisji ciepłej
convector: konwektor
converge: złączyć się
coordinate system: układ współrzędnych
core: jądro
coriolis effect: efekt Coriolisa
correlation: współzależność
crater: krater
crust: skorupa
crystal: kryształ
cyclic change: cykliczna zmiana
cyclone: cyklon

D

daily motion: ruch dzienny
deficit: brak
degree: stopień
delta: delta
density: gęstość
deposit: odkładanie
desert: pustynia
Devonian Period: okres Dewonu
dew: rosa

dew point temperature: temperatura
wytracania się rosy

dike: dajka

dinosaur: dinozaur

direct ray: bezpośredni promień

discharge: przepływ

displacement sediments: wymienione
osady

distorted structure: zachwiana struktura

divergence: rozchodzić się

Doppler effect: efekt Dopplera

drainage: ściek

drumlin: owalne wzniesienie

dry bulb thermometer: suchy termometr

duration of insulation: czas trwania

dust storm: burza piaskowa

dynamic equilibrium: dynamiczna
rownowaga

E

earthquake: trzęsienie ziemi

eccentricity: koncentryczność

electromagnetic energy: energia elektromagnetyczna

element: element

ellipse: elipsa

elliptical: eliptyczny

energy: energia

epicenter: epicentrum

equilibrium: równowaga

equinox: równonoc

erosion: erozja

escarpment: pogórze

esker: wał osadowy

eutrophication:

evaporation: odparowanie ze zbiorników

evaporite: odparowana substancja

extrusion: wytrysk

F

fault: uskok

field: pole

focus (earthquake): środek

folded strata: pofalowana warstwa

fossil: szczątki organiczne

fracture: pęknięcie

friction: tarcie

front: front

G

geocentric model: geocentryczny model

geographic poles: bieguny geograficzne

geologic time scale: geologiczna skala czasu

geosyncline: geosynklina

glacier: lodowiec

graded bedding: warstwowe
podłoże

gradient: stopień

gravity: przyciąganie ziemskie

gram: gram

Greenhouse effect: efekt cieplarniany

ground water: woda gruntowa

H

half life: połowic

heat energy: energia cieplna

heat of fusion: ciepło łączenia

heat of vaporization: ciepło parowania

heliocentric model: model heliocentryczny

high pressure: wysokie ciśnienie

horizontal: poziomy

horizontal sorting: sortowanie poziome

humidity: wilgotność

hydrosphere: hydrosfera

hypothesis: hipoteza

I

ice: lód

igneous rock: skała magmowa

impermeable index fossil: nieprzepuszczalne
szczątki organiczne indeksowe

infiltration: wsiąkanie

inner core: wewnętrzne jądro

insulation: promieniowanie słoneczne

interface: granica

intrusion: intruzja

intrusive igneous rock: skały magmowe

ionosphere: jonosfera

isobar: izobara

isoline: izolina

isostasy: isostasia

isotherm: izoterma

isotope: izotop

J

jet stream: silny wiatr

joint: pęknięcie

K

kame: strumień

kettle: jezioro

kinetic energy: energia kinetyczna

Kepler's Law of Motion: Prawo ruchu Keplera

L

landscape: krajobraz

latent heat: opóźnione ciepło

latitude: szerokość geograficzna

latitudinal climate patterns: charakterystyki geo-klimatyczne

lava: lawa

length: dlugosc

liter: litr

lithosphere: litosfera

local noon: poludnie lokalne

longitude: dlugosc geograficzna

low pressure: nieskie cisnienie

luster: krzepki

M

magma: magma

magnetic declination:

mantle: gorny plasz

marine climate: klimat morski

maritime polar air mass: polarna masa

maritime tropical air mass: morska

tropikalna masa powietrza

matter: materia

meander: zakole

mean solar day: sredni dzien

measurement: pomiar

meniscus: menisk

meridian: poludnik

metamorphic rock: skala metamorficzna

meter: metr

mid-ocean ridge: srodoceaniczny

milli: mili

mineral: mineral

mode: najczesacj wystepujaca

moisture: wilgoc

moho discontinuity: nieciaglosci

mountain: gora

O

observation: obserwacja

occluded front: ukryty front

ocean floor spreading: symetryczne
pokrycie dna oceanu

orbit: orbita

orbital speed: predkosc orbitalna

organic: organiczny

original horizontality: horyzontalnosc oryginalna

outcrop: odkryta skala macierzysta

outer core: zewnetrzne jadro

oxidation: utlenianie

P

parallel: rownolegly

perihelion: perihelion

period: okres

permeability: przepuszczalnosc

phase: faza

plain: nizina

planetary winds: wiatry planetarne

plateau: rownina

plate tectonic theory: teoria plyt
tektonicznych

polar: polarny

Polaris: gwiazda polarna

pollutants: srodki zanieczyszczajace srodowisko

porosity: porowatosc

potential energy: energia potencjalna

precipitation: opady

pressure gradient: stopien cisnienia

primary waves: fale pierwotne

prime meridian: poludnik zero

R

radiation: promieniowanie

radioactive balance: rownowaga radioaktywna

radioactive dating: oznaczenie radioaktywne

radioactive decay: rozpad radioaktywny

radio telescope: teleskop radiowy

reargue: przedyskutowac

reflection: odbicie

refraction: refrakcja

refracting telescope: odwrotny teleskop

regolith: regolit

relative age: czas relatywny

relative humidity: wilgotnosc

residual sediment: osod macierzysty

resource: zrodto

revolution: obrot dookota innego obiektu

rock: skala

rock cycle: cykl skaly

rock formation: formowanie sie skal

rock resistance: odpornosc skaly

rotation: obrot dookola wlasnej osi

runoff: splywanie

S

salinity: zasolenie

saturation: nasycenie

scaler field: pole skalarne

season: pora roku

secondary (S) waves: fale wtorne

sediments: osady

sedimentary rocks: skaly osadowe

seismic waves: fale sejsmiczne

senses: zmysly

silicon-oxygen tetrahedron: krzemo-tleno
czworoscian

sink (energy): obnizanie

seismograph: sejsmograf

slope: nachylenie

soil horizon: horyzont gleby

soil profile: przekroj gleby
soil storage: przechowywanie w glebie
solar noon: poludnie sloneczne
solar system: system sloneczny
solid: cialo state
solidification: przechodzenie w cialo stale
solstices: najdalsze oddalenie slonce
sorting of sediments: sortowanie osadow

source (energy): zrodlo
source (region): poczatek
specific heat: cieplo specyficzne
species: gatunki
stationary front: front staly
strata: warstwa
streak: rozwarstwianie
stream bed: koryto strumienia
stream discharge: przeplyw strumienia
subsidence: obnizenie
sundial: zegar sloneczny
sublimation: sublimacja
superposition: superpozycja
surplus: nadwyzka
suspension: zawiesina
syncline: synkline

T

technology: technologia
tectonics: tektonizm
temperature: temperatura
terrestrial motions: ruchy w przestrzeni kosmicznej
texture: faktura
tilted strata: nachylona pod katem warstwa
time: czas
topographic map: mapa topograficzna
track: szlak
transformation: przekształcenie
transition: przesuniecie
transpiration: odparowanie (z roslin)
transport: transport
transporting system: system transportu
transverse wave: fale przecinajace

U

ultraviolet light: swiatlo ultrafioletowe
uniformitarianism: uniformacjonizm
uplifting force: sila wypietrzania
uranium: uran
usage: uzywanie

V

valley glacier: lodowiec dolinowy
vapor: parowanie
vapor pressure: cisnienie parowania

variable: zmienna
vector field: pole wektorowe
vein: zyła
vertical: pionowy
visible light spectrum: spektrum swiatla widzialnego
visibility: widzialnosc
volcano: wulkan
volcanic ash: popiol wulkaniczny
volume: objetosc

W

warning: przestroga
warm front: front cieply
water budget: budzet wodny
water cycle: cykl wodny
water purification: oczyszczanie wody
water shed: miejsce splywu wod
water table: stol wodny
water vapor: para wodna
wavelength: dlugosc fali
waxing: parafinowanie
weather: pogoda
weather prediction: prognoza pogody
weathering: wietrzenie
weight: waga
wind: wiatr

X,Y,Z

year: rok